

NOTA DE FUNDAMENTARE

la proiectul hotărârii Guvernului pentru aprobarea Regulamentului sanitar privind materialele și substanțele care intră în contact cu apa potabilă și metodele de testare

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
Proiectul Hotărârii Guvernului pentru aprobarea Regulamentului sanitar privind materialele și substanțele care intră în contact cu apa potabilă și metodele de testare (în continuare – <i>proiect</i>) este elaborat de Ministerul Sănătății de comun cu Agenția Națională pentru Sănătate Publică.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ
2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ
Proiectul este elaborat în conformitate cu Legea nr. 10/2009 privind supravegherea sănătății publice și Legea nr. 182/2019 privind calitatea apei potabile, precum și cu Planul național de reglementări pentru anul 2025, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 841/2024.
2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative
Problema principală constă în prezența pe piața din Republica Moldova a materialelor și produselor utilizate în contact cu apa potabilă care pot elibera substanțe chimice periculoase, afectând calitatea apei și sănătatea publică. În absența unui cadru normativ specific și armonizat cu standardele Uniunii Europene, nu există cerințe tehnice obligatorii, metode standardizate de testare sau responsabilități clar definite pentru operatorii economici. Aceasta lipsă de reglementare permite introducerea pe piață a materialelor neconforme, care pot facilita eliberarea de substanțe toxice, dezvoltarea microbilor sau modificarea proprietăților organoleptice ale apei (miros, gust, culoare) La moment materialele și substanțele destinate să vină în contact cu apa potabilă nu sunt reglementate sanitar. Cu toate acestea sunt întreprinse măsuri pentru a proteja sănătatea publică. Astfel sunt realizate măsuri de reducere a expunerii pe termen scurt și lung la substanțele chimice din materialele care intră în contact cu apa potabilă, ale căror concentrații depășesc concentrațiile maxime admisibile (CMA). Aceste limite sunt stabilite prin diverse regulamente sanitare pentru materialele din sectorul alimentar, aprobate prin Hotărâri de Guvern și care transpun regulamentele și directivele europene privind materialele și obiectele destinate să vină în contact cu produsele alimentare, precum și substanțele chimice reglementate prin Legea 277/2018 și Regulamentul sanitar privind produsele biocide aprobat prin Hotărârea de Guvern nr. 344/2020. Începând cu anul 2013, prin Hotărârea Guvernului nr. 278/2013, a fost transpus Regulamentul Uniunii Europene nr. 10/2011 al Comisiei din 14 ianuarie 2011 privind materialele și obiectele din plastic destinate să vină în contact cu produsele alimentare. Acest regulament preia lista substanțelor constitutive ale materialelor polimerice admise, interzise, CMA, condițiile și metodele de testare. Problema plasării pe piață a materialelor în contact cu apa potabilă neconforme afectează diverse părți interesate. Producătorii locali sunt limitați de capacitatea redusă a laboratoarelor și de necesitatea conformării la standardele și cerințele UE. Importatorii din UE, care reprezintă majoritatea importurilor, nu întâmpină obstacole majore, deoarece produsele lor respectă deja standardele europene, însă cadrul normativ actual poate solicita investigații suplimentare. Populația Republicii Moldova, dependentă de rețelele publice de aprovizionare cu apă (20,8 mii km în 2023, conform BNS), este vulnerabilă la riscurile generate de materialele neconforme, precum eliberarea de substanțe toxice sau contaminarea microbiologică. În urma analizei datelor privind avizele sanitare emise pentru produsele cu impact asupra sănătății, grupate după tipurile de materiale (plastice, hârtie/carton, ceramică/sticlă, lemn/cauciuc, ceară/silicon, metale/alii) și originea acestora (import și producție locală), se conturează o imagine de ansamblu asupra conformității acestor materiale. Materialele plastice reprezintă categoria predominantă, atât în cazul importurilor, cât și al producției locale, datorită utilizării lor extinse inclusiv în sistemele de distribuție a apei potabile. Importurile dețin o pondere predominantă circa 92%, indicând o dependență semnificativă de materialele din străinătate, în special din UE sau alte țări. Producția

autohtonă este redusă, cu o contribuție semnificativă doar pentru materialele plastice, ceea ce reflectă o capacitate limitată de producție locală pentru alte categorii.

**Avize emise pentru produsele cu impact asupra sănătății,
pe categorii și proveniență, 2020-2024**

Anul	2020		2021		2022		2023		2024	
	import	producător local	import	producător local	import	producător local	import	producător local	import	producător local
Materiale plastice (PE, PS, PET, inclusiv plastic reciclat)	300	84	331	88	319	70	202	87	262	69
Materiale din hârtie, carton, celuloză regenerată, cerneluri tipografice	87	7	94	8	92	6	83	9	99	13
Materiale din ceramică, sticlă, porțelan, etc.	91	13	88	8	88	7	87	8	84	8
Materiale din lemn, plută, cauciuc, textile	29	3	33	4	31	4	18	3	26	5
Materiale din ceară, silicon, lacuri, adezivi	9	1	8	0	6	1	2	0	4	1
Materiale din metale și aliaje	6	2	6	0	3	1	2	0	2	1

Conform datelor statistice deținute de către Agenția Națională pentru Sănătate Publică (ANSP), în Republica Moldova, pe parcursul ultimilor trei ani, Comisia pentru înregistrarea produselor biocide, care își desfășoară activitatea în baza Hotărârea Guvernului nr. 344/2020 pentru aprobarea Regulamentului sanitar privind punerea la dispoziție pe piață și utilizarea produselor biocide, a examinat și eliberat 13 certificate de înregistrare a produselor biocide pentru grupa principală 1, tipul produsului 5: Apă potabilă, această categorie include produse utilizate pentru dezinfectarea apei potabile, atât pentru oameni, cât și pentru animale.

Potrivit datelor Biroului Național de Statistică (BNS), în anul 2023, lungimea totală a apeductelor și rețelelor publice de distribuție a apei a constituit 20,8 mii km și comparativ cu anul 2022 s-a extins cu 3,5% sau 630,2 km de rețele noi construite (cu 84,8 km în mediu urban și 545,4 km în mediul rural). Sistemele publice de alimentare cu apă este un ansamblu de instalații tehnologice, echipamente funcționale și dotări specifice prin care se realizează serviciul public de alimentare cu apă. Apa potabilă poate contacta cu diverse materiale și produse pornind de la conductele care alcătuiesc sistemul de distribuție al apei, substanțele chimice folosite fie în tratarea apei pentru îndepărtarea diversilor poluanți, fie pentru îmbunătățirea calității apei, până la filtrele de nisip, carbon activ, și alte echipamente folosite în sistemul de distribuției sau îmbuteliere a apei potabile.

Astfel, pentru a garanta că apa potabilă rămâne de calitate înaltă pe tot parcursul procesului de captare, tratare, stocare și distribuție, este esențial să se utilizeze materiale de înaltă calitate cu care vine în contact și, care să nu influențeze calitatea acestora prin:

- eliberarea de substanțe potențial nocive;
- facilitarea dezvoltării microbilor;
- modificarea mirosului, culorii sau gustului apei.

Substanțele chimice pot afecta calitatea apei potabile fie prin dizolvarea rapidă și absorbția lor prin ingestie, producând efecte acute, fie prin eliberarea lentă din structura produsului în apă, ceea ce poate duce la efecte toxice cumulative. Parametrii chimici, a căror CMA este stabilită prin normele sanitare în vigoare, trebuie să respecte aceleași valori dacă substanțele respective sunt prezente în formula produsului destinat comercializării. Evaluarea contribuției fiecărui produs la concentrația totală a unei substanțe chimice ține cont de:

- suprafața de contact cu apa potabilă;

- potențialul de extindere a contactului;
- localizarea produsului în sistemul de distribuție sau de tratare a apei;
- contribuția parametrului chimic la concentrația finală a apei, de la sursă până la robinetul consumatorului.

Diversele substanțe chimice dizolvate în apă pot avea efecte importante asupra sănătății organismelor vii în general și asupra omului în particular. Sunt substanțe care pot să fie dăunătoare peste o anumită concentrație, altele determină efecte la concentrații prea mici. În fine, sunt substanțe care pot afecta sănătatea la orice concentrație.

Cauzele care au condus la apariția acestei probleme sunt următoarele:

1. Cadrul legislativ național insuficient dezvoltat care nu asigură un nivel constant de protecție a consumatorului în acest domeniu.

2. Lipsa măsurilor de reglementare cu restricții clare privind utilizarea materialelor și substanțelor care intră în contact cu apa potabilă și care prezintă riscuri sporite pentru sănătatea publică.

3. Neconformitatea cu normele europene a reglementărilor naționale referitoare la materialele și substanțele utilizate în contact cu apa potabilă, precum și metodele de testare, nu sunt încă armonizate cu cerințele actuale ale legislației comunitare.

4. Absența unor liste oficiale de substanțe autorizate cum sunt substanțele inițiale, compozițiilor sau constituenților permisi pentru fabricarea diferitelor tipuri de materiale (organice, cimentare, metalice, emailuri, ceramice sau alte materiale anorganice).

Acești factori contribuie la dificultăți în asigurarea unui control eficient și a unui nivel optim de siguranță pentru consumatori.

Fără o intervenție normativă, riscurile asociate materialelor neconforme utilizate în contact cu apa potabilă vor continua să persiste, generând mai multe consecințe grave. În primul rând, materialele necontrolate pot elibera substanțe chimice peste concentrațiile maxime admisibile (CMA), punând în pericol sănătatea consumatorilor prin efecte acute sau toxice pe termen lung. În al doilea rând, lipsa testărilor standardizate va permite operatorilor economici să introducă pe piață materiale neconforme, menținând discrepanțe între importurile din UE și cele din state non-UE, precum și între producătorii locali.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Proiectul de regulament are ca scop principal continuarea procesului de armonizare legislativă cu Directiva (UE) 2020/2184 a Parlamentului European și a Consiliului din 16 decembrie 2020 privind calitatea apei destinate consumului uman, prin instituirea unui cadru normativ care să asigure siguranța materialelor și substanțelor utilizate în contact cu apa potabilă, reducând astfel riscurile pentru sănătatea publică. Obiectivele sunt următoarele:

1. Asigurarea că materialele și substanțele utilizate în contact cu apa potabilă respectă concentrațiile maxime admisibile (CMA) pentru substanțe toxice, reducând cu cel puțin 80% cazurile de neconformitate identificate în următorii 5 ani (până în 2030), conform datelor ANSP.
2. Implementarea metodelor armonizate de testare (ex. EN 12873, EN 16421) pentru toate materialele și substanțele, pentru a garanta conformitatea a minimum 95% din produsele notificate până la 31 decembrie 2026.
3. Crearea unui sistem de monitorizare post-piață care să permită ANSP să efectueze cel puțin 200 de inspecții anuale pentru verificarea conformității materialelor, începând cu 2026.
4. Facilitarea accesului a minimum 30% din producătorii autohtoni la laboratoare acreditate pentru testare, **prin subvenții sau parteneriate**, pentru a crește ponderea producătorilor locali de la 8% (511 avize în 2020-2024) la 15% până în 2030.

Proiectul introduce următoarele măsuri pentru atingerea obiectivelor:

- stabilirea standardelor pentru materialele în contact cu apa potabilă, inclusiv liste de substanțe autorizate (organice, anorganice, metalice) și limite CMA, armonizate cu Directiva (UE) 2020/2184;
- adoptarea procedurilor standardizate (ex. teste de migrare globală/specifică) pentru evaluarea materialelor finale și a substanțelor chimice utilizate în tratarea apei sau în mediile filtrante.
- implementarea unui proces obligatoriu de notificare pentru operatorii economici, cu verificarea conformității de către ANSP, bazat pe documentația tehnică (ex. certificate de conformitate, rapoarte de încercare).
- crearea unui mecanism de inspecții regulate pentru a asigura conformitatea continuă a materialelor introduse pe piață.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

Opțiunea 1: A nu face nimic (scenariul de bază)

Această opțiune presupune menținerea situației actuale, în care materialele în contact cu apa potabilă nu sunt reglementate specific, iar controlul se bazează pe reglementări generale din sectorul alimentar (ex. HG nr. 308/2011, HG nr. 278/2013, HG nr. 493/2017) și pe avizele sanitare emise de ANSP (medie anuală de ~600 avize în 2020-2024, conform datelor furnizate). Avantajele includ costuri minime imediate pentru operatorii economici, deoarece nu se introduc noi cerințe, și menținerea practicilor administrative existente fără modificări. Cu toate acestea, dezavantajele sunt semnificative: persistența riscurilor pentru sănătatea publică din cauza materialelor neconforme care pot elibera substanțe peste concentrațiile maxime admisibile (CMA), ducând la contaminarea apei potabile, inclusiv modificări organoleptice sau contaminare microbiană. Acest lucru contribuie la creșterea morbidității asociate consumului de apă contaminată, generând costuri suplimentare pentru sistemul de sănătate. De asemenea, există o inconsistență în conformitate, cu diferențe între importurile din UE și cele non-UE precum și între producătorii locali, limitați de accesul redus la laboratoare acreditate. În plus, neîndeplinirea angajamentelor de armonizare cu Directiva (UE) 2020/2184 afectează integrarea economică a Republicii Moldova.

Opțiunea 2: Notificare simplificată combinată cu control post-piață

Această soluție presupune notificarea produselor conforme cu standardele europene și recunoașterea mutuală a testărilor efectuate în laboratoare acreditate din UE, combinată cu un sistem de supraveghere post-piață. Operatorii economici ar depune o declarație de conformitate auto-asumată, iar ANSP ar efectua controale selective după introducerea pe piață. Avantajele includ reducerea birocrăției pentru importatorii din UE, care pot utiliza certificate existente conforme cu Directiva (UE) 2020/2184, costuri administrative mai scăzute pentru operatorii economici datorită procesului simplificat de notificare și posibilitatea identificării și sancționării neconformităților prin supravegherea post-piață. Cu toate acestea, dezavantajele sunt importante: există un risc ridicat de neconformitate pentru importurile non-UE, deoarece documentele lor pot să nu fie echivalente cu standardele UE, iar declarațiile auto-asumate pot fi insuficient verificate. Producătorii locali sunt dezavantajați de accesul limitat la laboratoare acreditate pentru testarea conformității, ceea ce le poate restricționa capacitatea de a depune declarații conforme. Mai mult, supravegherea post-piață poate fi ineficientă fără un sistem robust de inspecții, având în vedere capacitatea limitată a ANSP. Un aspect critic este că acest control post-piață ar putea identifica țevi neconforme din care au fost deja construite rețele de distribuție a apei, ceea ce ar implica costuri suplimentare pentru înlocuire și riscuri pentru sănătatea publică până la remediare.

Opțiunea 3: Autorizare sanitară prin notificare (soluția propusă)

Soluția propusă implică un proces de notificare obligatorie pentru toate materialele și substanțele utilizate în contact cu apa potabilă, cu verificarea documentației de către ANSP, incluzând certificate de conformitate, rapoarte de încercare și etichete. Procesul presupune aplicarea unor

metode standardizate de testare, precum testele de migrare globală și specifică (conform EN 12873), și implementarea supravegherii post-piață. Avantajele acestei abordări includ un control riguros al conformității înainte de introducerea pe piață, reducând riscul eliberării de substanțe peste concentrațiile maxime admisibile (CMA), în special pentru materialele plastice, care reprezintă ~78% din avize. De asemenea, soluția aliniază cerințele naționale cu Directiva (UE) 2020/2184, facilitând integrarea economică, și oferă flexibilitate producătorilor locali prin perioada de tranziție până la 31 decembrie 2026 pentru adoptarea marcatului armonizat. Combinația dintre notificarea prealabilă și supravegherea post-piață permite identificarea și corectarea neconformităților, protejând sănătatea publică. Pe de altă parte, dezavantajele includ costuri inițiale mai ridicate pentru operatorii economici, în special pentru producătorii locali (8% din avize), din cauza necesității testărilor în laboratoare acreditate, precum și cerința unei capacități administrative sporite pentru ANSP, care trebuie să proceseze o medie 600 de notificări anual.

Ignorarea elaborării și implementării regulamentului va avea următoarele consecințe:

1. Imposibilitatea asigurării unei ape potabile de calitate, afectând sănătatea consumatorilor și protecția intereselor acestora.
2. Creșterea incidenței bolilor transmisibile și netransmisibile cauzate de materialele neconforme, generând costuri pentru sistemul de sănătate.
3. Lipsa măsurilor de prevenire și reducere a riscurilor pentru sănătatea umană.
4. Neîndeplinirea angajamentelor de armonizare legislativă cu UE, întârziind integrarea economică a Republicii Moldova.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Benefic, va contribui la asigurarea unei calități mai bune a apei potabile și la reducerea riscurilor de contaminare, protejând astfel sănătatea populației. Acest lucru va duce la scăderea numărului de boli asociate consumului de apă neconformă, cu efecte pozitive asupra sănătății publice pe termen lung.

Instituțiile publice, cum ar fi Agenția Națională pentru Sănătate Publică (ANSP), vor beneficia de reglementări mai clare și de instrumente mai precise pentru a monitoriza și controla materialele și substanțele utilizate în rețelele de distribuție a apei potabile.

Aderarea la reglementările europene va permite sectorului public să armonizeze practicile naționale cu cele ale Uniunii Europene, facilitând astfel cooperarea internațională și asigurând conformitatea cu standardele pieței unice europene. Aceasta va reduce barierele comerciale și va permite accesul mai ușor al produselor locale pe piața UE.

Implementarea noilor cerințe va permite o mai bună monitorizare a materialelor utilizate în contact cu apa și o reacție mai rapidă în cazul detectării unor neconformități, contribuind astfel la protecția eficientă a sănătății publice.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Implementarea proiectului nu va presupune cheltuieli financiare suplimentare din bugetul de stat.

Punctul 11.4 din proiectul de Reglement stabilește necesitatea prezentării rezultatelor analizelor de laborator, care trebuie să fie efectuate exclusiv de către laboratoare acreditate în domeniul respectiv. Această prevedere subliniază importanța asigurării calității și credibilității rezultatelor, prin utilizarea unor entități recunoscute pentru competența lor tehnică. Totuși, este esențial de menționat că acest punct nu impune în mod explicit ca testările să fie realizate în cadrul laboratoarelor aparținând Agenției Naționale pentru Sănătate Publică (ANSP). Astfel, reglementarea oferă flexibilitate în alegerea laboratoarelor, atâta timp cât acestea îndeplinesc criteriile de acreditare.

Din această perspectivă, costurile estimate asociate implementării acestei prevederi nu trebuie privite ca o obligație financiară strict legată de utilizarea laboratoarelor ANSP. În schimb, aceste costuri sunt considerate în contextul mai larg al fortificării și dezvoltării capacităților laboratoarelor naționale acreditate. Acest proces de consolidare poate include investiții în echipamente moderne, formarea personalului specializat, acreditarea suplimentară a laboratoarelor sau armonizarea standardelor naționale cu cele internaționale, care vor fi acoperite în limita bugetului de stat precum

și din surse externe. Scopul final al acestor investiții este de a spori capacitatea sistemului național de a efectua analize de laborator fiabile și precise, contribuind astfel la protejarea sănătății publice și la conformitatea cu cerințele legale.

FIȘĂ FINANCIARĂ
(suma estimărilor)

Nr. crt.	Indicatori	Mii lei			
		Anul curent: 2025	Următorii 3 ani, conform Cadrului bugetar pe termen mediu aprobat		
			Anul: 2026	Anul: 2027	Anul: 2028
1	2	3	4	5	6
1.	Modificări ale veniturilor bugetare (+/-), dintre care:	x	513,0	513,0	513,0
1.1.	Bugetul de stat	x	513,0	513,0	513,0
1.2.	Bugetul asigurărilor sociale de stat	x	x	x	x
1.3.	Fondurile asigurării obligatorii de asistență medicală	x	x	x	x
1.4.	Bugetele locale	x	x	x	x
2.	Modificări ale cheltuielilor bugetare (+/-), dintre care:	x	513,0	513,0	513,0
2.1.	Bugetul de stat, total, dintre care:	x	513,0	513,0	513,0
2.1.1.	Cheltuieli de personal	x	x	x	x
2.1.2.	Bunuri și servicii	x	513,0	513,0	513,0
2.2.	Bugetul asigurărilor sociale de stat, total, dintre care:	x	x	x	x
2.2.1.	Prestații finanțate din veniturile BASS	x	x	x	x
2.2.2.	Prestații finanțate din transferurile de la bugetul de stat	x	x	x	x
2.3.	Fondurile asigurării obligatorii de asistență medicală, total, dintre care:	x	x	x	x
2.3.1.	Cheltuieli de personal	x	x	x	x
2.3.2.	Bunuri și servicii	x	x	x	x
2.4.	Bugetele locale, total, dintre care:	x	x	x	x
2.4.1.	Cheltuieli de personal	x	x	x	x
2.4.2.	Bunuri și servicii	x	x	x	x
3.	Impact financiar (+/-), dintre care:	x	x	x	x
3.1.	Bugetul de stat	x	x	x	x
3.2.	Bugetul asigurărilor sociale de stat	x	x	x	x
3.3.	Fondurile asigurării obligatorii de asistență medicală	x	x	x	x
3.4.	Bugetele locale	x	x	x	x
4.	Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare sau, după caz, reducerea veniturilor	x	x	x	x
4.1.	Redistribuire de alocații	x	x	x	x
4.2.	Asistență externă (cu menționarea formei asistenței)	x	x	x	x
4.3.	Altele	x	x	x	x
5.	Calculare detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare				
5.1.					
5.2.					
...					
6.	Alte informații relevante				

4.3. Impactul asupra sectorului privat

Impactul asupra sectorului privat va avea implicații importante, atât în ceea ce privește conformitatea cu noile reglementări, cât și din perspectiva oportunităților de dezvoltare și inovare.

Impact diferențiat asupra agenților economici

Producătorii locali, reprezentând 8% din avize (511 în 2020-2024), se confruntă cu provocări majore, în special IMM-urile, care domină sectorul. Aceștia vor suporta costuri semnificative pentru testarea în laboratoare acreditate și ajustarea proceselor de producție, exacerbate de lipsa laboratoarelor acreditate în Republica Moldova, ceea ce necesită testări costisitoare în străinătate. Totuși, alinierea la standardele UE va facilita accesul pe piețele europene, în special pentru materialele plastice, iar perioada de tranziție până la 31 decembrie 2026 oferă timp pentru adaptare. Se propun subvenții pentru testare, parteneriate cu laboratoare din UE și ghiduri tehnice pentru conformare.

Importatorii din UE, care dețin 70% din importuri, beneficiază de produse conforme cu Directiva (UE) 2020/2184, evitând retestarea datorită recunoașterii mutuale a certificatelor, dar suportă costuri pentru traducerea legalizată a documentației și notificarea către ANSP. Procesul simplificat reduce barierele comerciale, iar marcajul armonizat sporește încrederea consumatorilor. Se propune adaptarea platformei digitale existente (SIA GEAP) pentru notificări, în vederea alinierii la noile cerințe, ceea ce va contribui la reducerea costurilor administrative.

Importatorii din state non-UE se vor confruntă cu testări suplimentare, traduceri legalizate și notificări, costuri care pot fi o barieră pentru importatorii mici, dar procesul uniform oferă claritate. Se propun ghiduri specifice și acceptarea certificatelor internaționale (ex. ISO) cu teste suplimentare. În ceea ce privește întreprinderile mari versus IMM-urile, cele mari pot acoperi rapid costurile de conformare, beneficiind de economii de scară și acces pe piețele UE, în timp ce IMM-urile, în special microîntreprinderile, sunt afectate disproporționat de costurile de testare și ajustare din cauza resurselor limitate.

Pentru a preveni retestarea inutilă a produselor importate din UE, care sunt deja conforme cu Directiva (UE) 2020/2184, proiectul prevede:

- certificatele emise de laboratoare acreditate din UE sunt acceptate fără retestare, reducând costurile pentru aproximativ 70% din importuri;
- ANSP va evalua doar documentația (ex. certificate, rapoarte de încercare), fără a solicita teste suplimentare pentru produsele certificate UE;
- importatorii vor primi instrucțiuni detaliate pentru pregătirea dosarelor, minimizând riscul de respingere a notificărilor.

Oportunități și beneficii pe termen lung:

- conformitatea cu standardele armonizate (Directiva (UE) 2020/2184) va elimina barierele comerciale, permițând producătorilor locali să exporte materiale, în special plastice (78% din avize);
- companiile care adoptă materiale conforme își vor îmbunătăți imaginea, atrăgând consumatorii preocupați de sănătate și mediu;
- cerințele stricte vor stimula dezvoltarea de noi materiale sigure, susținând investițiile în tehnologii sustenabile.

Cerințele stricte impuse importatorilor de materiale destinate contactului cu apa potabilă, conform Regulamentului sanitar și Directivei (UE) 2020/2184, vor reduce semnificativ riscurile pentru sănătatea publică prin măsuri riguroase care asigură că aceste materiale nu compromit calitatea apei, prevenind eliberarea substanțelor chimice nocive și garantând conformitatea cu standardele de igienă și siguranță.

4.4. Impactul social

Impactul social al transpunerii cerințelor pentru materialele și substanțele în contact cu apa potabilă este semnificativ, oferind beneficii esențiale pentru sănătatea publică, calitatea vieții și încrederea cetățenilor în calitatea apei din sistemul centralizat de distribuție.

Adoptarea unor norme stricte privind aceste materiale va spori încrederea populației în siguranța și calitatea apei de la robinet. Aceasta ar putea încuraja o utilizare mai extinsă a apei furnizate prin rețelele publice, reducând utilizarea apei îmbuteliată și promovând obiceiuri de consum mai sustenabile și accesibile.

Totodată, implementarea acestor reglementări va facilita accesul echitabil al cetățenilor la apă curată și sigură. În special pentru zonele rurale și comunitățile dezavantajate, aceste măsuri vor avea un rol important, oferind un nivel ridicat de protecție și diminuând inegalitățile în accesul la apă potabilă sigură. Prin impunerea cerințelor stricte asupra materialelor utilizate în contact cu apa, se reduce expunerea populației la substanțe chimice și alți contaminanți nocivi, prevenind riscul de intoxicații și afecțiuni cronice asociate consumului de apă contaminată. Aceasta va duce la scăderea ratelor de îmbolnăvire și va contribui la o stare generală de sănătate mai bună, îmbunătățind speranța de viață și calitatea vieții. Astfel, transpunerea acestor cerințe constituie un pas important în direcția unei societăți mai sănătoase, educate și responsabile.
4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal
Nu este aplicabil
4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen
Implementarea acestor reglementări va contribui la asigurarea unui acces echitabil la apă potabilă și sigură pentru toată populația, indiferent de reședință sau de condițiile economice. În zonele rurale, accesul la resurse de apă de calitate este adesea limitat din cauza infrastructurii deficitare, a costurilor ridicate pentru instalarea de echipamente moderne de filtrare și a lipsei de reglementări clare în ceea ce privește materialele folosite în rețelele locale de distribuție a apei. Astfel, reglementările vor contribui la creșterea calității infrastructurii de apă în aceste regiuni și vor sprijini furnizarea de apă care îndeplinește cerințele de siguranță și igienă. Astfel, populația din zonele rurale și regiunile dezavantajate vor beneficia de același nivel de protecție împotriva contaminanților și substanțelor toxice ca cei din mediul urban, contribuind la reducerea disparităților regionale în ceea ce privește sănătatea publică.
4.5. Impactul asupra mediului
Reglementarea strictă a materialelor și substanțelor utilizate în contactul cu apa potabilă, va limita eliberarea în apă a unor substanțe chimice potențial periculoase. Astfel, se contribuie la reducerea contaminării surselor de apă cu substanțe toxice, protejând astfel ecosistemele acvatice și resursele naturale de apă. Cerințele pentru materialele sigure și sustenabile pot stimula companiile să adopte soluții de producție care minimizează deșeurile și care utilizează materiale reciclabile. Aceasta va reduce volumul de deșeuri și poate contribui la dezvoltarea unor practici de reciclare și reutilizare în cadrul industriilor care produc echipamente pentru apă potabilă. Îmbunătățirea încrederii publicului în calitatea apei de la robinet va contribui la reducerea utilizării de apă îmbuteliată, reducând astfel emisiile de CO₂ asociate cu producția, transportul și eliminarea ambalajelor de plastic. Substanțele care se eliberează din materialele neconforme pot contamina nu doar apa de suprafață, ci și solul și apele subterane, afectând astfel ciclul natural al apei. Prin asigurarea conformității materialelor folosite în sistemele de apă potabilă, se reduce riscul de contaminare a solului și apelor subterane, protejând astfel resursele de apă și solurile fertile.
4.6. Alte impacturi și informații relevante
Nu este aplicabil
5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE
5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională
a) <u>obiectivele actului juridic al UE;</u> Potrivit art. 1 alin. (1) și (2) din Directivă “(1) Prezenta directivă privește calitatea apei destinate consumului uman pentru toți în Uniune. (2) Obiectivele prezentei directive sunt de a proteja sănătatea umană împotriva efectelor adverse ale contaminării apei potabile, prin asigurarea calității ei de apă sanogenă și curată, și de a îmbunătăți accesul la apa destinată consumului uman.” b) <u>gradul de transpunere a actului juridic al UE;</u> Proiectul de hotărâre a Guvernului asigură:

- transpune art. 2 (10) și (11), art. 11 (1) și art. 12 din Directiva (UE) 2020/2184 a Parlamentului European și a Consiliului din 16 decembrie 2020 privind calitatea apei destinate consumului uman (reformare) (Text cu relevanță pentru SEE), CELEX: 32020L2184, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 435 din 23 decembrie 2020;

- transpune Decizia de punere în aplicare (UE) 2024/368 a Comisiei din 23 ianuarie 2024 de stabilire a normelor de aplicare a Directivei (UE) 2020/2184 a Parlamentului European și a Consiliului în ceea ce privește procedurile și metodele pentru testarea și acceptarea materialelor finale utilizate în produsele care intră în contact cu apa destinată consumului uman, CELEX: 32024D0368, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 2024/368, 23 aprilie 2024;

- transpune Regulamentul delegat (UE) 2024/371 al Comisiei din 23 ianuarie 2024 de completare a Directivei (UE) 2020/2184 a Parlamentului European și a Consiliului prin stabilirea specificațiilor armonizate pentru marcajul aplicat în cazul produselor care intră în contact cu apa destinată consumului uman, CELEX: 32024R0371, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 2024/371, 23 aprilie 2024;

- transpune art. 2, pct. 1-10 și pct. 12-15 din Decizia de punere în aplicare (UE) 2024/367 a Comisiei din 23 ianuarie 2024 de stabilire a normelor de aplicare a Directivei (UE) 2020/2184 a Parlamentului European și a Consiliului prin instituirea listelor pozitive europene de substanțe inițiale, compoziții sau constituenți autorizați să fie utilizați la fabricarea de materiale sau produse care intră în contact cu apa destinată consumului uman, CELEX: 32024D0367, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 2024/367, 23 aprilie 2024.

În context, pentru proiectul actului au fost elaborate tabelele de concordanță.

5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE

Prezentul proiect creează cadrul juridic necesar pentru implementarea legislației UE în domeniul sănătății publice.

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ

În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, anunțul privind inițierea procesului de elaborare a proiectului hotărârii de Guvern a fost plasat pe pagina web oficială a Ministerului Sănătății, compartimentul „Transparență, Anunțuri/Proiecte supuse consultărilor publice” și pe portalul guvernamental (www.particip.gov.md) și poate fi accesat la link-ul: https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/12825

Totodată proiectul a fost supus consultărilor publice și poate fi accesat la următorul link:

<https://particip.gov.md/ro/document/stages/ministerul-sanatatii-prezinta-spre-consultare-publicaavizareexpertizare-proiectul-hotararii-guvernului-cu-privire-la-aprobarea-regulamentului-sanitar-privind-materialele-si-substantele-care-intra-in-contact-cu-apa-potabila-si-metodele-de-testare/12825>

În conformitate cu prevederile Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative, proiectul de hotărâre de Guvern va fi supus consultării și avizării de către autoritățile publice interesate. În acest sens, pe 20 mai 2025, a avut loc o ședință publică pentru discutarea proiectului de Regulament, la care au participat agenți economici interesați și reprezentanți ai Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale (MIDR). Vladimir Fiodorov, administrator al SANARA-PRIM SRL, a propus modificarea proiectului, solicitând ca cerințele privind marcajul să intre în vigoare la 31 decembrie 2026, conform Deciziei de punere în aplicare (UE) 2024/371 a Comisiei din 23 ianuarie 2024, care completează Directiva (UE) 2020/2184 a Parlamentului European și a Consiliului, stabilind specificații armonizate pentru marcajul produselor ce intră în contact cu apa potabilă. Sergiu Tăbăcaru, șef al Direcției politice în domeniul aprovizionării cu apă și sanitație din cadrul MIDR, a susținut proiectul, evidențiind importanța acestor prevederi pentru asigurarea conformității încă din fazele de proiectare și construcție, în vederea prevenirii oricărei contaminări.

Toate propunerile prezentate în cadrul ședinței au fost analizate, iar proiectul de Regulament a fost modificat în consecință pentru a reflecta sugestiile, inclusiv ajustarea termenului de intrare în vigoare a cerințelor privind marcajul.

7. Concluziile expertizelor
În scopul respectării prevederilor art. 34 și art. 36 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative proiectul a fost supus expertizei anticorupție de către Centrul Național Anticorupție prin avizul nr. nr. EHG25/10723 din 09.07.2025.
În scopul respectării art. 34 și 37 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, proiectul de hotărâre a fost supus expertizei juridice de către Ministerul Justiției prin avizul nr. 04/1-6961 din 15.07.2025.
Proiectul a fost modificat conform propunerilor.
8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent
În urma aprobării proiectului de Regulament, va fi necesară modificarea anexei nr. 1¹ la Legea nr. 10/2009 privind supravegherea de stat a sănătății publice, pentru a include o categorie nouă de produse supuse procedurii de notificare, conform nomenclatorului combinat a mărfurilor (ex.coduri 4009-Tuburi, țevi și furtunuri din cauciuc vulcanizat, nedurificat, prevăzute sau nu cu accesoriile acestora (de exemplu, racorduri, garnituri, coturi, flanșe):, 8481 - Articole de robinetărie și articole similare pentru țevi, cazane, rezervoare, cuve și recipiente similare, inclusiv reductoarele de presiune și vanele termostactice, 6906 00 000 - Țevi, jgheaburi și accesorii de țevărie, din ceramică), produse, materiale și substanțe care ar pute fi folosite în contact cu apa potabilă.
9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ
1. Implementarea proiectului va fi asigurată de Ministerul Sănătății de comun cu Agenția Națională pentru Sănătate Publică; 2. Instruirea și perfecționarea personalului ANSP în parte ce ține de: - metodologiile de testare a materialelor destinate să vină în contact cu apa potabilă; - evaluarea substanțelor destinate tratării apei potabile; - supravegherea materialelor și substanțelor destinate să vină în contact cu apa potabilă; 3. Dotarea și acreditarea laboratoarelor implicate în testarea materialelor și substanțelor destinate să vină în contact cu apa potabilă.

Ministru

Ala NEMERENCO